

ที่ นร ๐๓๐๘/ว ๑๔๕๒

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๘ ตุลาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายละเอียดบทความตามคิวอาร์โค้ด

ด้วยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้จัดทำบทความสรุปประเด็นคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร และประเด็นข้อหารือ เพื่อเป็นเอกสารเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ตามคิวอาร์โค้ด หายหนึ่งสื่อนี้

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่า เอกสารเผยแพร่ดังกล่าวข้างต้น จะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ประกอบการปฏิบัติหน้าที่ในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ในการนี้ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเผยแพร่บทความดังกล่าวผ่านช่องทางสื่อต่าง ๆ ของหน่วยงาน และส่งให้ส่วนราชการในการกำกับดูแลต่อไป ทั้งนี้ สามารถดูบทความย้อนหลังได้ที่ www.oic.go.th เมนู"องค์ความรู้" > บทความ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์เผยแพร่ต่อไปด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายณพพร บุญแก้ว)

รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

โทร. ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๗

โทรสาร ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๘๘

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@opm.go.th

บทความ

<https://tinyurl.com/5ank5pct>

สงวนลิขสิทธิ์ ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของรัฐ

การขอข้อมูลข่าวสารในลักษณะการถามให้ตอบ

นางวิลาวรรณซึ่งเป็นผู้แจ้งเบาะแสการกระทำความผิดเกี่ยวกับการจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่มโดยประสงค์รับเงินสินบนนำจับได้มีคำขอข้อมูลข่าวสารจากผู้อำนวยการสำนักงานควบคุมอาหารและเครื่องดื่ม ดังนี้

๑. ผู้รับอนุญาตรายน้ำดื่มยี่ห้อหงส์เหิรได้รับอนุญาตการใช้ชื่ออาหารเมื่อคราวแรกจากท่านเป็นชื่อใด (ชื่อภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ)

๒. ผู้รับอนุญาตเคยมีการขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงชื่อผลิตภัณฑ์น้ำดื่มหงส์เหิรหรือไม่ ประการใด

สำนักงานควบคุมอาหารและเครื่องดื่มปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยให้เหตุผลว่าข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเป็นข้อมูลของสถานประกอบการผู้ผลิตน้ำดื่มยี่ห้อหงส์เหิรซึ่งเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล นางวิลาวรรณจึงอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมายวินิจฉัยสรุปว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์มีลักษณะเป็นการสอบถามข้อเท็จจริงเพื่อให้ผู้อำนวยการสำนักงานควบคุมอาหารและเครื่องดื่มตอบคำถามดังกล่าว กรณีจึงไม่ใช้การขอข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงไม่มีอำนาจรับเรื่องอุทธรณ์ไว้พิจารณาวินิจฉัย (มาตรา ๑๑ วรรคสาม มีหลักการว่า “ข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานของรัฐจัดหาให้ต้องเป็นข้อมูลข่าวสารที่มีอยู่แล้วในสภาพที่พร้อมจะให้ได้ มิใช่เป็นการต้องไปจัดทำ วิเคราะห์ จำแนก รวบรวม หรือจัดให้มีขึ้นใหม่”)

มีข้อสงสัยการปฏิบัติและใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไปที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โทร ๐ ๒๖๘๓ ๔๖๘๘ - ๘๘

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย (ที่ สค ๓๕๔/๒๕๖๔)

นายเฉลิมพล เลียบทวี ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมและเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

“ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต”

ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับรายงานการรับเรื่องร้องเรียนไว้ตรวจสอบในสารบบ

นายสมบัติได้มีหนังสือถึงสำนักงานการศึกษาท้องถิ่น ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับรายงานการพิจารณาเรื่องร้องเรียนไว้ตรวจสอบในสารบบ กรณีนายสมบัติร้องเรียนกล่าวหาผู้บริหารโรงเรียนบ้านหนองปลาไหลต่อสำนักงานการศึกษาท้องถิ่น แต่สำนักงานการศึกษาท้องถิ่นปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยให้เหตุผลว่าเป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับความเห็นหรือคำแนะนำภายในหน่วยงานของรัฐ ในการดำเนินการเรื่องหนึ่งเรื่องใด และเป็นข้อมูลข่าวสารที่มีกฎหมายคุ้มครองมิให้เปิดเผย ตามมาตรา ๓๕ (๓) และ (๖) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ นายสมบัติจึงอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมายวินิจฉัยสรุปว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ได้แก่รายงานการพิจารณาเรื่องร้องเรียนไว้ตรวจสอบในสารบบ กรณีนายสมบัติร้องเรียนกล่าวหาผู้บริหารโรงเรียนบ้านหนองปลาไหลต่อสำนักงานการศึกษาท้องถิ่น เป็นข้อมูลข่าวสารในการปฏิบัติงานตามที่กฎหมายและระเบียบให้อำนาจไว้ แม้ปรากฏชื่อของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในการเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาเรื่องร้องเรียนต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น ก็เป็นการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย ไม่ใช่ข้อมูลส่วนบุคคลตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ส่วนข้อมูลในรายงานเป็นการให้ข้อเท็จจริงหรือเป็นข้อมูลที่น่าสนใจในการทำความเข้าใจต่อผู้บังคับบัญชา จึงมิใช่ความเห็นหรือคำแนะนำภายในหน่วยงานในการดำเนินการเรื่องหนึ่งเรื่องใดที่ยังไม่มีข้อยุติแน่นอนซึ่งสมควรคุ้มครองไว้จึงมิให้เปิดเผยต่อภายนอกตามมาตรา ๓๕ (๓) จึงเป็นข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยได้ นอกจากนี้ การเปิดเผยจะแสดงให้เห็นถึงความโปร่งใสและตรวจสอบได้ของหน่วยงานของรัฐในการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง จึงมีคำวินิจฉัยให้สำนักงานการศึกษาท้องถิ่นเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวให้กับนายสมบัติ

มีข้อสงสัยการปฏิบัติและใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไปที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โทร ๐ ๒๖๘๓ ๔๖๗๘ - ๗๘

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย (ที่ สค ๓๔๐/๒๕๖๔)

นายเฉลิมพล เทียบทวี ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมและเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

“ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต”

ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการแต่งตั้งกรรมการสอบสวน

เรื่องนี้เป็นกรณีที่มีผู้ร้องขอข้อมูลเกี่ยวกับการถูกสอบสวนที่เสร็จสิ้นลงแล้ว มาดูกันว่าข้อมูลข่าวสารดังกล่าวนั้นเปิดเผยได้หรือไม่ อย่างไร

นายรักสิทธิ์ มีหนังสือถึงสำนักงาน A กรณีโดนร้องเรียนว่า มีพฤติการณ์กระทำการปฏิบัติหน้าที่โดยใช้ตำแหน่งเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ที่มีชอบด้วยกฎหมาย จึงขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการถูกตั้งกรรมการสอบสวนได้แก่ คำร้องขอให้ดำเนินการสอบสวนและรายงานข้อเท็จจริง บันทึกคำให้การพยานทุกปาก เอกสารที่ส่งคณะกรรมการทุกฉบับ รวมถึงคำวินิจฉัยหรือมติคณะกรรมการสอบสวนกรณีดังกล่าว แต่สำนักงาน A ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยให้เหตุผลว่า การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่นายรักสิทธิ์ขอ อาจจะมีผลกระทบต่อบุคคลบางคนที่อาจก่อให้เกิดความวุ่นวาย ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวจึงเป็นข้อมูลลับตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๑๔ (๕) และการไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวนี้ไม่กระทบต่อการปกป้องสิทธิของนายรักสิทธิ์แต่อย่างใด นายรักสิทธิ์จึงอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย วินิจฉัยสรุปว่า เหตุที่สำนักงาน A ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่นายรักสิทธิ์ขอ เนื่องจากจะมีการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรีเมืองรักสงบขณะนั้น แต่ปัจจุบันการเลือกตั้งดังกล่าวเสร็จสิ้นลงแล้ว การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวจึงไม่เป็นอุปสรรคต่อการเลือกตั้งดังกล่าว ประกอบกับการสอบสวนกรณีของนายรักสิทธิ์เสร็จสิ้นลงแล้ว การเปิดเผยจึงไม่ทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรืออาจไม่สำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ตามมาตรา ๑๕ วรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ แต่ในส่วนของข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการบันทึกคำให้การพยานทุกปากนั้น ให้ปกปิดข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลและข้อมูลข่าวสารในขอบเขตสิทธิส่วนบุคคล ได้แก่ ชื่อ ชื่อสกุล วันเดือนปีเกิด อายุ เชื้อชาติ สัญชาติ อาชีพ หมายเลขประจำตัวประชาชน ลายมือชื่อ และสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ให้ถ้อยคำ เนื่องจากการเปิดเผยจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควรตามมาตรา ๑๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงมีคำวินิจฉัยให้สำนักงาน A เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ พร้อมทั้งรับรองสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องแก่นายรักสิทธิ์โดยปกปิดข้อความตามที่กล่าวมาแล้ว

มีข้อสงสัยการปฏิบัติและใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไปที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โทร ๐ ๒๖๘๓ ๔๖๗๘ - ๗๔

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย (ที่ สค ๓๓๒/๒๕๖๘)

นางสาววิชรา อ่อนละมุน นักประชาสัมพันธ์ชำนาญการ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

“ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต”

การเปิดเผยข้อมูลการสอบสวนทางวินัย

เรื่องนี้เป็นกรณีการอุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการสอบสวนทางวินัย กรณีถูกลงโทษไล่ออก มาดูว่าจะเปิดเผยได้หรือไม่ อย่างไร

นางปิยะฉัตร เจ้าหน้าที่ของกรมการสินค้าพิเศษ ถูกลงโทษทางวินัยให้ไล่ออก มีความประสงค์ขอเอกสารใบสำนวนการสอบสวนของตนเอง จากกรมการสินค้าพิเศษ เพื่อใช้ประกอบการอุทธรณ์คำสั่งไล่ออก ๒ รายการ คือ สรุปสำนวนการสอบสวนพร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งหมด และรายงานการสอบสวนข้อเท็จจริงพร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งหมด โดยกรมการสินค้าพิเศษ ได้เปิดเผยเฉพาะสรุปรายงานผลการสอบสวนและบันทึกถ้อยคำของผู้ที่ยินยอมเปิดเผย ส่วนรายงานการสอบสวนข้อเท็จจริงไม่เปิดเผยให้ โดยให้เหตุผลว่า เป็นข้อมูลข่าวสารที่ไม่ต้องเปิดเผย ตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๒) (๔) และ (๖) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ นางปิยะฉัตรจึงอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย วินิจฉัยสรุปว่า คำนึงนางปิยะฉัตร อุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายงานสอบสวนข้อเท็จจริงพร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ซึ่งประกอบด้วย รายงานการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวน บันทึกถ้อยคำพยานในรายงานสอบสวนข้อเท็จจริง ซึ่งคณะกรรมการสอบสวน ได้รายงานผลการสอบสวนต่อกรมการสินค้าพิเศษ และกรมการสินค้าพิเศษได้พิจารณาแล้วเห็นว่า นางปิยะฉัตรกระทำผิดจริง จึงมีคำสั่งลงโทษให้ไล่ออก การเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวจึงไม่ทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ ตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ประกอบกับนางปิยะฉัตร เป็นผู้ถูกสั่งลงโทษทางวินัยจึงเป็นผู้มีส่วนได้เสีย ควรได้รับทราบข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเพื่อใช้ในการปกป้องสิทธิ ทั้งการเปิดเผยจะแสดงให้เห็นถึงความถูกต้องโปร่งใสในการปฏิบัติหน้าที่กรมการสินค้าพิเศษ แม้ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวมีกฎหมายคุ้มครองมิให้เปิดเผย ตามมาตรา ๑๕ (๖) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ดังนั้น เมื่อพิจารณาถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้อง เห็นควรให้เปิดเผยรายงานการสอบสวนข้อเท็จจริง และรายงานการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวน โดยให้ปกปิดข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่ไม่ได้ให้ความยินยอมในการเปิดเผย ได้แก่ คำนำหน้านาม ชื่อ - สกุล ของพยานผู้ให้ถ้อยคำ ในส่วนของพยานผู้ยินยอมให้เปิดเผย สามารถเปิดเผยให้นางปิยะฉัตร ทราบได้ ส่วนบันทึกการให้ถ้อยคำของพยานที่เขียนด้วยลายมือ และไม่ยินยอมให้เปิดเผย ให้จัดพิมพ์ข้อความดังกล่าวให้ตรงกับต้นฉบับก่อนเปิดเผยให้นางปิยะฉัตร เนื่องจากการเปิดเผยดังกล่าวอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต หรือความปลอดภัยของบุคคลนั้น ตามมาตรา ๑๕ (๔) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ทั้งนี้ ให้ปกปิดข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ได้แก่ คำนำหน้านาม ชื่อ - สกุล อายุ เชื้อชาติ สัญชาติ อาชีพ ที่อยู่ ลายมือชื่อของพยานผู้ให้ถ้อยคำ ซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลของบุคคลอื่นโดยไม่สมควร ตามมาตรา ๑๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

มีข้อสงสัยการปฏิบัติและใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หากไปที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โทร ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ - ๗๘

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย (ที่ สค ๓๖๑/๒๕๖๔)

นายอาทิตย์ จรจรรัส นักประชาสัมพันธ์ปฏิบัติการ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”